



## Majandusaasta aruanne

### KAITSELIIT

Majandusaasta algus	1. jaanuar 2012. a
Majandusaasta lõpp	31. detsember 2012. a
Registrikood	74000725
Aadress	Toompea tn 8, Tallinn 10142 Eesti Vabariik
Telefon	+372 717 9080
Faks	+372 717 9094
Elektronpost	<a href="mailto:referent@kaitseliit.ee">referent@kaitseliit.ee</a>
Kodulehekülg	<a href="http://www.kaitseliit.ee">www.kaitseliit.ee</a>

## SISUKORD

KAITSELIIDU TEGEVUSARUANNE .....	3
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE .....	11
TULEMIARUANNE .....	11
BILANSS .....	12
RAHAVOOGUDE ARUANNE .....	13
NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE .....	14
LISAD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE .....	15
Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamise alused .....	15
Lisa 2 Müügitulu .....	21
Lisa 3 Saadud toetused ja muud tulud .....	21
Lisa 4 Tegevuskulud .....	22
Lisa 5 Finantstulud ja -kulud .....	23
Lisa 6 Nõuded ostjate vastu .....	23
Lisa 7 Ettemaksed ja muud nõuded .....	23
Lisa 8 Varud .....	24
Lisa 9 Kinnisvarainvesteeringud .....	24
Lisa 10 Materiaalne põhivara .....	25
Lisa 11 Immateriaalne põhivara .....	26
Lisa 12 Võlad hankijatele .....	27
Lisa 13 Võlad töövõtjatele .....	27
Lisa 14 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad .....	27
Lisa 15 Saadud ettemaksed ja muud kohustused .....	28
Lisa 16 Pikaajalised kohustused .....	28
Lisa 17 Kasutusrendid .....	28
Lisa 18 Seotud osapooled .....	29
KESKJUHATUSE ALLKIRJAD 2012. MAJANDUSAASTA ARUANDELE .....	30
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE .....	31
TEGEVUSALADE LOETELU .....	32



## KAITSELIIDU TEGEVUSARUANNE

### Kaitseliidu missioon ja eesmärgid

Kaitseliit on Kaitseministeeriumi valitsemisalas tegutsev vabatahtlik, sõjaväeliselt korraldatud, relvi valdav ning sõjaväeliste harjutustega tegelev riigikaitseorganisatsioon, mis täidab temale Kaitseliidu seadusega ja selle alusel pandud ülesandeid.

Kaitseliidu eesmärk on suurendada vabale tahtele ja omaalgatusele toetudes rahva valmisolekut kaitsta Eesti iseseisvust ja põhiseaduslikku korda.

Kaitseliit on alaline, kõrge valmisolekuga vabatahtlik sõjaliselt organiseeritud jõud kõikjal Eestis, eesmärgiga suurendada rahva turvalisust, liita rahvast ja kaitseväge riigi ühiseks kaitseks ning vajadusel kaitsta riiki sõjaliselt.

Kaitseliidu territoriaalne ülesehitus ehk laialdane kohalolek maakondades ning valdades on väärtus, mida tuleb alal hoida ja edasi arendada. Kaitseliit peab kujunema juhtivaks kaitsetahte esindajaks ning edendajaks „koduallas“, sh tuleb edasi arendada Kaitseliidu tegevust vastavalt regionaalsetele eripäradele ning teha koostööd teiste jõustruktuuridega, valitsusasutustega, maavanematega, kohalike omavalitsustega ja teiste partneritega.

Kaitseliit kujundab end laiapõhjaliseks kodanikuühenduseks, mis pakub oma liikmeskonnale mitmekülgseid osalusvorme. Kaitseliit seob riigikaitsega vabatahtlikke ning ühiskondlikke algatusgruppe ja pakub neile erinevaid võimalusi riigikaitstes osalemiseks. Kaitseliit haldab ja administreerib liikmeskonda e-riigi põhimõtete alusel.

Kaitseliidul peab olema realistlik, täidetav ja mõõdetav ning territoriaalset eripära arvestav sõjaline ülesandepüstitus. Kaitseliidu sõjalised võimed peavad vastama kaitseväge standarditele, Kaitseliidu struktuur peab olema lihtne ja ülesanded selged. Üksuste relvastamise ja varustamise prioriteetsus peab vastama reageerimiskiirusele.

Kaitseliit arendab oma organisatsiooni kaasaegsete juhtimispõhimõtete alusel administreeritava avalik-õigusliku juriidilise isikuna.

### Väljaõpe

2012. aasta väljaõppe eesmärgiks oli arendada Kaitseliidu väljaõppesüsteemi terviklikult, järgides organisatsiooni vajadusi, ülesandeid ning väljaõppele püstitatud nõudeid. Väljaõppe tulemuslikkuse suurendamiseks kaasati protsessi kõigi juhtimistasemete pealikud/ülemad vastavalt nende pädevusele. Üksuste väljaõppeprotsesside arendamise aluseks on üksusepõhine väljaõpe, mis rajaneb määratud ülesannetel, üksuse väevõime nõuetel ja funktsioonikirjeldustel.

2012. aastal toimus väljaõppetegevus samas mahus eelnevate aastatega. Sõjaväelise väljaõppe rõhuasetus oli kuni rühma taseme väljaõppeni.

Kaitseliidu suuremad õppused ja sõjalis-sportlikud võistlused olid:

- 4 maleva allüksused osalesid maaväe õppusel „Kevadtorm 2012“ Kirde-Eestis
- 1 sisekaitsekompanii osales rahvusvahelisel õppusel „BaltOps 2012“ Paldiskis
- võitlusgruppide lahingulaager Lõuna-Eestis



- 6 sisekaitseüksuse õppekogunemised Harju- ja Raplamaal, Virumaal, Saaremaal
- üleriigiline formeerimise kontrollõppus „Suur Vanker 2012“
- pataljoni koostegevusõppus „Orkaan VII“ Läänemaal
- „Utria Dessant 2012“ Ida-Virumaal
- „Eel-Erna 2012“ Harjumaal
- „Valge Laev 2012“ Pärnumaal
- „Põrgupõhja retk 2012“ Raplamaal

Õppustele ning sõjalis-sportlikele võistlustele püstitatud väljaõppealased ülesanded täideti ja sportlikud eesmärgid saavutati.

Staabiõppused viidi läbi kõikides piirkondades, eesmärgiga harjutada malevate ja KRK vahelist koostööd, planeerimist ja juhtimist. Lisaks viidi läbi väiksemaid malevasiseseid staabikursusi ja harjutusi. Malevasisestel staabikursustel täiendati juhtumis-, planeerimis- ja staabitöö alaseid teadmisi. Staabiõppustele ja harjutustele olid kaasatud allüksuste pealikud, eesmärgiga arendada juhtimisoskuseid ja koostöö toimimist kõrgema staabiga.

Aasta jooksul viidi malevates läbi üle 600 laskeharjutuse, kus osales 9000 kaitseliitlast. Viimastel aastatel on aktiveerunud kaitseliitlaste laskur- ja kütiklassi normide täitmine. Parimad laskurid osalevad regulaarselt KV ja KL esivõistlustel ning muudel üleriigilistel või rahvusvahelistel laskevõistlustel.

2012 aasta jooksul viidi Kaitseliidu koolis ja kooli egiidi all läbi 47 erinevat kursust, mille läbisid 599 kaitseliitlast. Lisaks sellele viidi läbi juhtimise ja väljaõppe alaseid koolitusi nii Kaitseliidu teenistujatele kui vabatahtlikele. Sõjaväelise juhtimise tasemekursused lõpetas kokku 86 kaitseliitlast ja õpetamisoskusi arendavaid kursusi läbis kokku 124 inimest, juhtimisoskusi arendavaid kursusi läbis kokku 214 inimest.

2012. aastal jätkati Kaitseliidu Küberkaitse üksuse arendamist. Üksus koondas vabatahtlike infotehnoloogia turbe spetsialiste, rakendades nende initsiatiivi ja oskusteavet küberturvalisuse tagamisel. Üksus viis läbi koolitusi ja seminare valdkonna spetsialistidele, võimaldamaks küberkaitse alaste praktiliste oskuste omandamist ja kogemuste jagamist ning väljaõppeharjutuste organiseerimist. Üksus osales maaväe õppusel „Kevadtorm 2012“ ja „Sabre Strike“ ja „Küberpalavik 2012“.

## Valveteenistus

Kaitseliidu valveüksused tagavad alates 2003. aastast Kaitseministeeriumi, Kaitseministeeriumi valitsemisalas olevate riigikaitse objektide ja vara, Kaitseliidu objektide ning Brüsselis Eesti Vabariigi välisesinduse valve ja kaitse. Kõik valvetöötajad on varustatud kaasaegse teenistusvarustusega. 2012. aastal viidi läbi väljaõppe osas 6 valvuri erialakursust. 2012. aastal teostati valvet 43 objektil (2011. aastal 43 objektil), keskmiselt 527 valvuriga (2011. aastal 563).

## Naiskodukaitse (edaspidi NKK)

Üle-eestiliselt viiakse läbi erialakursused välitoitlustamise, staabiassisteerimise ning avalike suhete valdkondades. Koolitatakse ja täiendavalt koolitatakse esmaabiinstruktooreid. Suure ja ressursimahuka projektina kuulub 2013. aastasse rühmaparameedikute erialakursuse läbiviimine.



2013. a viiakse läbi Naiskodukaitse erialavõistlused staabi ja side ning avalike suhete ja ajaloo valdkondades. Erialavõistlustele on kaasatud kõikide ringkondade esindused ning nende eesmärgiks on täiendavate oskuste ja vilumuste omandamine antud erialal. Lisaks korraldatakse üle-eestiline Naiskodukaitse koormusmatk, laskevõistlus ning suvelaager.

Naiskodukaitse ringkondades on põhitähelepanu Naiskodukaitse baasväljaõppe (BVÕ) läbiviimisel ning erialagruppide töösse rakendamisel. Eesmärgiks on, et 2013. aasta lõpuks on 60% tegevliikmetest läbinud Naiskodukaitse baasväljaõppe täies mahus.

Koostöös Eesti Politsei Naisühenduse ja Sisekaitseakadeemiaga korraldatakse heategevuslik kogupereüritus „Naistelt naistele“, mille eesmärgiks on organisatsiooni tutvustamine, kodanike harimine ning heategevuses osalemine. Kudumisprojekti raames valmistatakse rahvusmuustrites kindad ja sokid Afganistanis teenivatele Eesti kaitseväelastele.

Avalike suhete valdkonnas korraldatakse fotokonkurss „Eestimaa elab“, arendatakse kodulehekülge, internetipõhist sisesuhtluskeskkonda ning töötatakse välja organisatsiooni tutvustavaid materjale. Koostatakse aastaraamat „Naiskodukaitse tegevuse ülevaade 2011–2012“. 2013. aastal on plaanis ellu kutsuda ning töösse rakendada Naiskodukaitse ajalookomisjon ning sümbollikakomisjon.

### **Kodutütred (edaspidi KT)**

Kodutütarde üheks põhiülesandeks on endiselt korraldada ühisüritusi Naiskodukaitse ning Kaitseliiduga, et propageerida noorte üleminekut nendesse organisatsioonidesse. Aastal 2012 erilist läbimurret selles vallas ei olnud, kuid ühisürituste kvaliteet on tunduvalt paranenud.

Mitteliikmete kaasamine toimub ka järgmisel aastal samas mahus (3000 inimest). On planeeritud mitmed üritused, kuhu kutsutakse ka mitteliikmeid, sooviga tutvustada organisatsiooni. Vähemalt samas mahus toimub koostöö programmis KEAT.

Eesmärk on suurendada kodutütarde liikmeskonda vähemalt 5% võrra. Selleks püütakse leida uusi rühmajuhte, aga ka suurendada rühmade liikmeskonda.

Traditsiooniliste ürituste kõrval on planeeritud uudse ettevõtmisena spordilaager, koguja eriala päev ning koostööna Noorte Kotkaste organisatsiooniga „Oskuste võistlus“. Vabariiklikke üritusi on 20 ringis, kuid kogu organisatsiooni peale toimub aastas üle 600 ettevõtmise. Üritustel osalemise määr on kõvasti üle 100%, mis näitab, et üritustele tuleb rohkem noori, kui algselt plaanitud.

Suurt tähelepanu pööratakse vabatahtliku juhi arendamisele ning tema töö lihtsustamisele. Selle tarbeks on planeeritud mitmeid koolitusseminare nii ringkonna kui ka vabariiklikul tasemel. Trükki lähevad töövihikud ning loodetavasti valmib kaks praktilist noorte magistritööd, mida saab välja anda õppematerjalidena.

Igas ringkonnas peab toimuma vähemalt kaks erialalaagrit, et säilitada erialamärkide väljaandmine ja erialade tutvustamine samas mahus, milleks oli 345 märki aastas, 23 erineval erialal.



## Noored Kotkad (edaspidi NK)

Noorte Kotkaste kõige tähtsamaks tegevuseks 2013. aastal on noorkotkaste uue koolitussüsteemi rakendamine. Sellest lähtuvalt lasub allüksustel suurem koormus sisse viia kõik vajalikud protseduurid järgukatsete edukaks õpetamiseks ja kontrollimiseks. Keskset jätkub töö õppematerjalide koostamisega.

Teine suurprojekt, mis on alguse saanud 2012. aasta sügisel, on „Noorte Kotkaste ajalooaamatu 1989–2012“ kirjutamine. Kuna Noorte Kotkaste tegevus ei ole dokumentides väga põhjalikult talletatud, on täna viimane aeg otsida üles organisatsiooni taasloojad ning salvestada nende mälestusi. Raamat valmib 2013. aasta Noorte Kotkaste aastapäevaks.

Uue tegevusena viiakse läbi spordilaager. Oluline on tõsta noorte kehalist suutlikkust ning tutvustada neile tervislikke eluviise.

Jätkatakse noortejuhtide koolitustega – Vabatahtliku noortejuhi kursus toimub kaks korda aastas ja Noorsootöö praktikas üks kord aastas. Lisaks viiakse läbi atestatsioon laagrikasvatajate sertifikaadi omistamiseks. 2013. aastal toimub aastase vahe järel noortejuhtide suurlaager, kus on olulisel kohal kogemuste vahetamine ning tulevikuks ühiste plaanide tegemine.

Keskset organiseeritakse aktiivsemate noorkotkaste õppe-ekskursioon, kus külastatakse põnevaid ja õpetlikke kohti Eestis ning küsitakse tagasisidet organisatsiooni senisele tegevusele.

## Tsiviil- ja sõjaline koostöö (edaspidi CIMIC)

Koostöös omavalitsustega jätkatakse 2013. aastal Kaitseliidus riigikaitse koolitusi. Planeeritud on ka kaks Kaitseliidu Vanematekogu egiidi all toimuvat seminari Kaitseliidu liikmetele, avaliku arvamuse liidritele.

Jätkuvalt toetab Kaitseliit koolides riigikaitseõpetuse läbiviimist nii õpetajatega kui ka laagrite läbiviimisel.

2012. aastal leidis aset ning ka 2013. aastasse on planeeritud Kaitseliidu ja Eesti vabaühenduste koostöö, jätkates ühistegevust riigikaitse eesmärkide saavutamisel ja Kaitseliidu edasist arendamist. Iga-aastaseks on saanud Eesti Meestelaulu Seltsi poolt korraldatava poistekooride üleriigilise laagri toetamine sõjalis-sportliku tegevuse sissetoomisega laagriellu ning Pärnu maavalitsuse Võidupüha maratoni toetamine julgustajate ja maratoni korraldajatega.

2012. aastal sai viimase viimistluse Kaitseväge CIMIC kontseptsioon, mille rakendamisega alustatakse 2013. aastal pärast kontseptsiooni kinnitamist. Kontseptsioon täpsustab Kaitseliidu ülesanded CIMIC ülesannete täitmisel. 2013. aastal osalevad kaitseliitlased 7. Balti riikide CIMIC erialaspetsialistide kursusel Leedus.

2012. aastal jätkus koostöö Siseministeeriumi valitsemisala jõustruktuuridega. Koos osaleti operatiivtöö koolitustel, kus koolitati kaitseliitlastest koostööohvitseri. 2013. aastal jätkub Kaitseliidu koolis kompaniipealike kursuse raames pääste- ja politseitoetuse mooduli rakendamine, saavutamaks efektiivsemat koostööd juhtimistegevuses hädaolukordade likvideerimisel.



2012. aastal ühtlustati organisatsiooni väliskoostöö eesmärgid ja sellest tulenevad tegevused. Kinnitati välissuhtluse korraldamise eeskirjad, mis peaks tagama selgema ja optimaalsema tegevuse valdkonnas.

Kaitseliidu ajakirja Kaitse Kodu! anti 2012. aastal välja 8 numbrit. Uuenes ajakirja kujundus ja sisu ning 2012. aasta lõpust on ajakirjal olemas ka veebiversioon.

Organisatsiooni seltsielu suurimaks ettevõtmiseks 2012. aastal oli Pärnus korraldatud traditsiooniline Võidupüha paraad, mis kujunes taasiseseisvusaja suurimaks, 1400 osavõtjaga paraadiks. 2013. aasta Võidupüha paraad ja Maakaitsepäev korraldatakse Haapsalus ja selle ettevalmistustööd juba käivad.

2013. aastal toimub seoses Kaitseliidu 95. aastapäevaga mitmeid täiendavaid tähtpäeva üritusi, korraldatakse näitusi ja antakse välja trükis Kaitseliidu Vanematekogu tegevusest Kaitseliidu taasasutamisel ja kujundamisel tänapäevaseks organisatsiooniks.

## Investeeringud

Suurematest ehitustöödest valmisid 2012. aastal Tartu Maleva õppe- ja tagalakeskus ja Kaitseliidu Peastaabi ning Tallinna Maleva ühine tagalakeskus. Lisaks valmis Haapsalu Linnavalitsuse ja Kaitseliidu koostöös Haapsalu 50 m siselasketiir. Valmisid Sakala Maleva ja Valgamaa Maleva staabi- ja tagalakeskuste ehitusprojektid. Mõlema objekti ehitustööd on planeeritud teostada vastavalt aastatel 2016/2017 ja 2013/2014.

2012. aastal alustati Jõgeva Maleva ja Alutaguse Maleva staabi- ja tagalakeskuste projekteerimistöid, mis valmivad 2013. aasta aprillis. 2013. a on planeeritud kehtestada Harju Maleva staabi- ja tagalakeskuse detailplaneering ja alustada Saaremaa, Rapla, Põlva ja Võrumaa Malevate staabi- ja tagalakeskuste detailplaneeringute koostamisega.

Samuti osaleb Kaitseliit aktiivselt Kaitseministeeriumi koordineerimisel teostatavas Kikepera harjutusvälja Lutsu laskevälja projekteerimises (ehitusprojekti valmimistähtaeg on suvi 2013). Aidu lasketiiru projekteerimishankele eelnes detailplaneeringu koostamise ja kehtestamise protsess ning Kapasto lasketiiru puhul keskkonnamõjude hindamine – mõlemad tööd teostati 2012. aastal. Lisaks osales Kaitseliit 2012. aastal aktiivselt Kaitseministeeriumi koordineerimisel teostatud Kikepera harjutusvälja strateegilise keskkonnamõju hindamisel.

2013. aastal planeeritakse kehtestada Harju Maleva staabi- ja tagalakeskuse detailplaneering ja alustada Saaremaa, Rapla, Põlva ja Võrumaa Malevate staabi- ja tagalakeskuste detailplaneeringute koostamisega.

2013. aastal lõpeb suures osas enam kui 10 aastat kestnud Kaitseliidu varade tagastamise protsess. 2012. aasta lõpuks on Kaitseliit omandanud kõik Kaitseliidu seaduse § 40 lg 1 ja lg 3 alusel taotletud varad ja omandamata on veel 14 objekti asendusvarasid (kokku oli asendusvarasid 41, neist 27 on omandatud 2012. aasta lõpu seisuga).

## Organisatsiooni juhtimine

Kaitseliidu keskkogu otsusega 09.06.2012 valiti keskjuhatuse liikmeks Helir-Valdor Seeder, kes sama kuupäeva seisuga astus välja Kaitseliidu vanematekogust.



Kaitseliidu vanematekogu liikmeks valiti Mati Raidma, Tiit Kivikas, Raivo Küt, Raivo Aeg, Peeter Lorents, Riho Breivel ja Kaido Kaasik.

Kaitseliidu keskrevisjonikomisjoni liikmeteks valiti Andrus Õnnik ja asendusliikmeks valiti Uku-Mats Peedok.

Alates 01.09.2012 täitis Kaitseliidu ülema ülesandeid kolonelleitnant Kajari Klettenberg. Vabariigi Valitsus nimetas uueks Kaitseliidu ülemaks alates 17.12.2012 brigaadikindral Meelis Kiili.

Kaitseliit tegutseb Kaitseliidu seaduse alusel. 2012. aastal toimusid ettevalmistused uue Kaitseliidu seaduse väljatöötamiseks, mis jõustus 01.04.2013. Seaduse olulisemad muudatused seisnesid organisatsiooni struktuuri korrastamises, määratleti Kaitseliidu ülema vahetus alluvuses olevad struktuuriüksused. Kogu Kaitseliidu toimimiseks vajalik on kirjas Kaitseliidu seaduses ja selle alusel antavates määrustes. Võeti välja viited Kaitseväeteenistuse seadusele ja Kaitseväge sisemistele regulatsioonidele. Vahemikus 01.04.2013 kuni 01.07.2013 viiakse läbi kõigi kollegiaalsete organite liikmete valimised, vanade liikmete volitused kehtivad kuni 30.06.2013.

Kaitseliidu struktuuriüksused alates 01.04.2013 on peastaap, Alutaguse malev, Harju malev, Jõgeva malev, Järva malev, Lääne malev, Põlva malev, Pärnumaa malev, Rapla malev, Saaremaa malev, Sakala malev, Tallinna malev, Tartu malev, Valgamaa malev, Viru malev, Võrumaa malev, küberkaitseüksus, kool, Naiskodukaitse ning noorteorganisatsioonid Noored Kotkad ja Kodutütred

## Sisekontrollisüsteem

Kaitseliidu sisekontrollisüsteem on üles ehitatud ja põhineb Riigikontrolli ja Rahandusministeeriumi poolt kasutatavatel juhendmaterjalides toodud tehingute seaduslikkuse hindamise meetodikal, lähtudes peamiselt INTOSAI auditistandardites ja rakendussuunistes sätestatud põhimõtetest ning IIA sisekontrolli puudutataval standarditel. Sellest tulenevalt juurutab ja jälgib siseauditi eest vastutav isik Kaitseliidus (siseaudiitor-pearevident) nimetatud standardite rakendamist. Alates 01.02.2013 siseaudiitor lahkus ametist ning toimus konkurss uue audiitori leidmiseks. Konkursi võitja esitas hiljem avalduse loobumiseks ning hetkel toimub uue konkursi läbiviimine.

Sisekontrollisüsteemi oluliseks komponendiks on revisjonikomisjonid. Igas malevas ja malevkonnas on kolmeliikmeline revisjonikomisjon, kes hindab oma maleva või malevkonna arvepidamist, finantsvahendite kasutamist ja varalist seisut. Aruanded esitatakse Kaitseliidu keskrevisjonikomisjonile, kus neid omakorda analüüsitakse.

Kaitseliidu sisekontrollisüsteemi toimimisel on oluline koht peainspektoril, kes teostab järelevalvet sõjaväelise distsipliini ja käsuõiguse üle. Sellega on tagatud juhtimisprotsessidest ja käsu täitmisest tulenevate mittevastavuste operatiivne hindamine ja järelevalve. Alates 12.08.2012 on peainspektor olnud planeeritud õpingutel ning ta naaseb ametikohale 2013. aasta juunis. Peainspektori ülesanded on jaotatud erinevate Kaitseliidu Peastaabi töötajate vahel.

Sisekontrolli tegevusse on kaasatud Kaitseministeeriumi ja Kaitseväge Peastaabi siseauditosakonnad. Koostöö on regulaarne ning on suunatud tänapäevaste sisekontrollisüsteemi osiste väljaarendamisele, ajakohastamisele ja järelevalve meetodite ühtlustamisele.





## Tegevusvaldkonna areng ja majandustulemused

Eesti Vabariigi 2012. aasta eelarves moodustasid sõjalise riigikaitse kulutused tervikuna kokku 2% sisemajanduse koguproduktist Rahandusministeeriumi 2012. aasta suveprognoosi alusel.

Kaitseliidule kuulus sihtotstarbelise toetusena sõjalise riigikaitse arendamiseks sellest 7,6% ehk 25,6 mln eurot. Kui riigi majanduse reaalkasvuks hindas Rahandusministeerium 2012. aasta suveprognoosis 2,2% ning SKP nominaalkasv moodustas 6,3%, siis sihtotstarbelise eraldisena Kaitseliidule eraldatav summa kasvas võrreldes 2011. aastaga 19,3%. Kaitseministeeriumi valitsemisala eelarve osakaal tervikuna kasvas 2012. aastal 21,3%.

Kui 2011. aastal moodustasid Kaitseministeeriumi valitsemisalas sõjalise riigikaitse kulutused riigi eelarvest 4,65% (Kaitseliit 0,36%), siis 2012. aastal olid vastavad näitajad 5,46% (Kaitseliit 0,41%).

FINANTSNÄITAJAD (tuhandetes eurodes)	2012	2011	2010	2009
<b>Tegevustulud</b>	24 347	24 915	20 935	23 608
<b>Tegevuskulud</b>	22 990	21 451	18 972	23 342
<b>Finantstulud ja -kulud</b>	18	35	51	306
<b>Aasta tulem</b>	1 375	4 042	2 014	571
<b>Eelarve maht</b>	25 630	21 486	18 096	18 922
<b>Bilansimaht</b>	28 835	26 150	23 680	24 008
<b>Käibevarad</b>	5 885	3 515	6 045	8 117
<b>Põhivarad</b>	22 950	22 635	17 635	15 891
<b>Lühiajalised kohustused</b>	3 341	2 012	3 664	6 003
<b>Pikaajalised kohustused</b>	282	301	221	225
<b>Netovara</b>	25 212	23 837	19 795	17 781

### SUHTARVUD

<b>Tegevuskulud / tegevustulud</b>	0,9	0,9	0,9	1,0
<b>Tegevustulude muutus eelmise perioodiga (%)</b>	-2,3	19,0	-11,3	10,2
<b>Tegevuskulude muutus eelmise perioodiga (%)</b>	7,2	13,1	-18,7	17,5
<b>Eelarvemahu muutus eelmise perioodiga (%)</b>	19,3	18,7	-4,4	-13,3
<b>Bilansimahu muutus eelmise perioodiga (%)</b>	10,3	10,4	-1,4	9,9
<b>Maksevõime tase (käibevarad / lühiajalised kohustused)</b>	1,8	1,7	1,6	1,4
<b>Võlakordaja (kohustused / bilansimaht)</b>	0,1	0,1	0,2	0,3



<b>MUUD NÄITAJAD</b>				
<b>Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale</b>	975	975	972	999
<b>sh kaitseväelasi</b>	223	227	232	221
<b>Keskmine kuutöötasu (eurodes)</b>	813	723	654	713
<b>Kaitseliidu liikmeskond kokku</b>	22 507	21 679	20 972	19 623
<b>sh kaitseliitlaste arv</b>	13 814	13 264	12 691	11 905
<b>tegevliikmed</b>	13 262	12 739	12 187	11 398
<b>noorliikmed</b>	264	233	213	217
<b>toetajaliikmed</b>	256	254	254	249
<b>auliikmed</b>	32	38	37	41
<b>sh eriorganisatsioonide liikmete arv</b>	8 693	8 415	8 281	7 718
<b>naiskodukaitsjad</b>	1 834	1 747	1 610	1 357
<b>kodutütred</b>	3 547	3 574	3 474	3 316
<b>noorkotkad</b>	3 312	3 094	3 197	3 045



## RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

### TULEMIARUANNE

tuhandetes eurodes, aasta kohta

	2012	2011	Lisad
<b>Tegevustulud</b>	<b>24 347</b>	<b>24 915</b>	
Müügitulu	375	449	2
Saadud toetused	23 971	24 360	3
Muud tulud	1	106	3
<b>Tegevuskulud</b>	<b>-22 990</b>	<b>-21 451</b>	
Antud toetused	-33	-40	4
Tööjõukulud	-13 582	-12 004	4
Majandamiskulud	-6 197	-5 926	4
Põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus	-1 698	-1 447	9,10,11
Muud kulud	-1 480	-2 034	4
<b>Tegevustulem</b>	<b>1 357</b>	<b>3 464</b>	
<b>Finantstulud ja -kulud</b>	<b>18</b>	<b>578</b>	
Tulu hoiustelt	18	35	5
Tulem osaluselt	0	543	5
<b>Aruandeperioodi tulem</b>	<b>1 375</b>	<b>4 042</b>	



**BILANSS**

tuhandetes eurodes, seisuga 31. detsember

	31.12.2012	31.12.2011	Lisad
<b>VARAD KOKKU</b>	<b>28 835</b>	<b>26 150</b>	
<b>Käibevara kokku</b>	<b>5 885</b>	<b>3 515</b>	
Raha	5 826	3 450	
Nõuded ja ettemaksed	26	31	6,7
Varud	33	34	8
<b>Põhivara kokku</b>	<b>22 950</b>	<b>22 635</b>	
Kinnisvarainvesteeringud	644	655	9
Materiaalne põhivara	22 267	21 923	10
Immateriaalne põhivara	39	57	11
<b>KOHUSTUSED JA NETOVARA KOKKU</b>	<b>28 835</b>	<b>26 150</b>	
<b>Lühiajalised kohustused kokku</b>	<b>3 341</b>	<b>2 012</b>	
Võlad ja ettemaksed	3 341	2 012	
Võlad hankijatele	327	884	12
Võlad töövõtjatele	256	303	13
Maksuvõlad	8	2	14
Saadud ettemaksed	2 750	823	15
<b>Pikaajalised kohustused kokku</b>	<b>282</b>	<b>301</b>	16
<b>Netovara kokku</b>	<b>25 212</b>	<b>23 837</b>	
Netovara	25 212	23 837	
Akumuleeritud ülejääk	25 212	23 837	



## RAHAVOOGUDE ARUANNE

tuhandetes eurodes, aasta kohta

	2012	2011	Lisad
<b>Rahavood põhitegevusest</b>			
Tegevustulem	1 357	3 464	
Korrigeerimised:			
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	1 698	1 447	9,10,11
Käibemaksukulu põhivara soetuseks	377	0	
Saadud mitterahalised sissemaksed	0	-656	9,10
Põhivara sihtfinantseerimine	-104	-705	3,4,10
Kasum põhivara müügist	0	-90	3
Korrigeeritud tegevustulem	3 328	3 460	
Põhitegevusega seotud käibevarade muutus:			
Muutus nõuetes ostjate vastu	-7	-7	6
Muutus nõuetes toetuste eest	8	-8	7
Muutus muudes nõuetes	4	-1	7
Muutus muudes ettemaksetes	0	2	7
Muutus varudes	1	5	8
Põhitegevusega seotud käibevarade muutus kokku	6	-9	
Põhitegevusega seotud kohustuste muutus:			
Muutus võlgades hankijatele	58	27	12
Muutus võlgades töövõtjatele	-47	-43	13
Muutus maksukohustustes	6	2	14
Muutus muudes kohustustes	44	5	15
Muutus saadud toetuste ettemaksetes	1 883	-2 093	15
Muutus muudes saadud ettemaksetes	-4	-4	15,16
Põhitegevusega seotud kohustuste muutus	1 940	-2 106	
<b>Rahavood põhitegevusest kokku</b>	5 274	1 345	
<b>Rahavood investeerimistegevusest</b>			
Tasutud põhivara eest (v.a finantsinvesteeringud ja osalused)			
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetus	-1 909	-5 114	10,11
Käibemaksukulu põhivara soetuseks	-377	0	
Korrigeerimine muutusega võlgades hankijatele	-630	535	12,16
Tasutud põhivara eest (v.a finantsinvesteeringud ja osalused) kokku	-2 916	-4 579	
Laekunud põhivara müügist (v.a finantsinvesteeringud ja osalused)	0	116	
Tulem osalusest sihtsutuses	0	543	5
Laekunud intressid	18	35	5
<b>Rahavood investeerimistegevusest kokku</b>	-2 898	-3 885	
<b>Puhas rahavoog</b>	2 376	-2 540	
Raha ja selle ekvivalendid perioodi alguses	3 450	5 990	
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpus	5 826	3 450	
Raha ja selle ekvivalentide muutus	2 376	-2 540	



**NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE**

tuhandetes eurodes, aasta kohta

	Kapital	Eelmiste aastate tulem	Netovara kokku
Seisuga 31.12.2010	5 543	14 252	19 795
Aruandeaasta tulem	0	4 042	4 042
Seisuga 31.12.2011	5 543	18 294	23 837
Aruandeaasta tulem	0	1 375	1 375
Seisuga 31.12.2012	5 543	19 669	25 212



## LISAD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE

### Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamise alused

Kaitseliidu raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavalt Eesti heale raamatupidamistavale ja kasutades soetusmaksumuse printsiipi, v.a juhtudel, kui arvestuspõhimõtetes alljärgnevalt on kirjeldatud teisiti. Eesti hea raamatupidamistava on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev raamatupidamistava, mille põhinõuded kehtestatakse Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega ning mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantavad juhendid ja riigi raamatupidamise üldeeskirjas sätestatud nõuded. Vastavalt riigi raamatupidamise üldeeskirja § 11 lõikele 6, juhul kui Raamatupidamise Toimkonna juhendites esitatud arvestuspõhimõtted erinevad üldeeskirjas sätestatud arvestuspõhimõtetest, lähtub Kaitseliit majandusaasta aruande koostamisel üldeeskirjas sätestatud arvestuspõhimõtetest. Alates 01.01.2012.aastal rakendatud Raamatupidamise Toimkonna juhendid on kohustuslikud alates 01.01.2013. algavatele majandusaastatele.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes.

Kaitseliit on iseseisev avalik-õiguslik juriidiline isik, kes on vastavalt raamatupidamise seadusele kohustatud koostama lõppenud majandusaasta kohta majandusaasta aruande.

Järgnevalt on välja toodud peamised arvestuspõhimõtted ja hindamisalused.

#### Välisvaluuta arvestus

Raamatupidamisaruande esitusvaluutaks on euro, kõiki teisi valuutasid loetakse välisvaluutaks.

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel võetakse aluseks tehingu toimumise päeval ametlikult kehtivad Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustused hinnatakse bilansipäeva seisuga ümber eurodesse bilansipäeval ametlikult kehtivate Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel.

Ümberhindamise tulemusena saadud kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse aruandeperioodi tulemiaruanandes, kusjuures tegevustuludes ja -kuludes kajastatakse valuutakursi kasumid ja kahjumid, mis on seotud tarnijate ja ostjate arveldustega, muud valuutakursist tulenevad erinevused kajastatakse aga finantstuludes ja -kuludes.

#### Raha ja raha ekvivalendid

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse raha kassas ja pangas. Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid põhitegevusest kaudsel meetodil. Investeerimis- ja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Raha ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes lühiajalisi (kuni 3-kuulise tähtajaga soetatud) kõrge likviidsusega investeeringuid, mida on võimalik konverteerida teadaoleva summa raha vastu ning mille puhul puudub oluline turuväärtuse muutuse risk, sh kassas ja panga arvelduskontodel olev raha, mille kasutamisel ei esine olulisi piiranguid, kuni 3-kuulised tähtajalised deposiidid ning rahaturufondi osakud.



## Tulu kajastamine

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtusel. Kui tasumine toimub tavatingimustest pikema perioodi jooksul, kajastatakse tulu saadava tasu nüüdisväärtuses.

Kaupade müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav.

Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel.

Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt, lähtudes sisemisest intressimäärast.

## Finantsvarad

Finantsvarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvara soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi, sealhulgas tasud vahendajatele ja nõustajatele, tehinguga kaasnevad mittetagastatavad maksud ja muud sarnased kulutused.

Kõik tavapärastel turutingimustel toimuvad finantsvarade ostud ja müügid kajastatakse nende tehingute tehingupäeval, st päeval, mil võetakse endale kohustus (näiteks sõlmitakse leping) teatud finantsvara ostuks või müügiks. Tavapärasel turutingimusel toimuvaks nimetatakse selliseid oste ja müüke, mille puhul ostetava või müüdava finantsvara üleandmine müüjalt ostjale toimub antud turul väljakujunenud või vastavate turegulatsioonidega nõutud perioodi jooksul.

## Nõuded

Nõuded teiste osapoolte vastu, mida ettevõtte ei ole soetanud edasimüügiks, sealhulgas lunastustähtajani hoitavad finantsvarad, kajastatakse edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivset intressimäära.

Korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil kajastatavaid nõudeid hinnatakse alla, juhul kui on tõenäoline, et nende kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline väärtus. Allahindlus kajastatakse tulemiaruanandes kuluna järgmistel ridadel:

“muud tegevuskulud” – nõuded ostjate vastu ja muud põhitegevusega seotud nõuded;

“finantstulud ja -kulud” – lühiajalised investeerimistegevusega seotud nõuded;

“finantstulud ja -kulud” – pikaajalised investeerimistegevusega seotud nõuded.

Nõuet loetakse lootusetuks, kui maleva juhatuse hinnangul puuduvad võimalused nõude kogumiseks. Nõuded, mille summa on suurem kui 2 000 eurot, suunatakse läbivaatamiseks ja otsustamiseks keskjuhatusele. Otsuse kinnitab keskjuhatuse. Lootusetud nõuded kantakse bilansist välja.

Intressitulu nõuetelt kajastatakse tulemiaruanandes real “finantstulud ja -kulud” (“muud finantstulud ja -kulud”, kui tegemist on lühiajaliste nõuetega, ning “finantstulud ja -kulud muudelt pikaajalistelt finantsinvesteeringutelt”, kui tegemist on pikaajaliste nõuetega).





## Tingimuslik vara

Potentsiaalseks varaks klassifitseeritakse need varaobjektid, mille realiseerumine ei ole kindel ning nende üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

## Varud

Varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb varude ostuhinnast, ostuga kaasnevast tollimaksust, muudest mittetagastatavatest maksudest ja soetamisega otseselt seotud veokuludest, millest on maha arvatud hinnaalandid.

Varude kuludes kajastamisel ja varude bilansilise väärtuse arvutamisel kasutatakse FIFO meetodit.

Varud hinnatakse bilansis, lähtudes sellest, mis on madalam – kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Varude allahindlusi nende neto realiseerimisväärtusele kajastatakse aruandeperioodi kuluna ja kajastatakse tulemiaruanandes real "majandamiskulud".

Alates 01.01.2010. a kajastatakse kaitseotstarbelised varud, mida kasutatakse ainult militaareesmärkidel, soetamisel kuluna. Laos ja kasutuses olevate varude koguse ja asukoha kohta peetakse bilansiväliselt arvestust.

## Osalused sihtasutustes

Investeeringud sihtasutustesse kajastatakse bilansis, kasutades soetusmaksumuse meetodit. Selle meetodi kohaselt võetakse investeering algelt arvele tema soetusmaksumuses ning hiljem korrigeeritakse seda vajadusel investeeringu väärtuse langusest tulenevate allahindlustega. Igal bilansipäeval tuleb hinnata, kas on indikatsioone, et investeeringu kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse. Kui selliseid indikatsioone esineb, siis viiakse läbi vara väärtuse test. Investeeringu kaetava väärtuse määramisel lähtutakse juhendis RTJ 5 "Materiaalne ja immateriaalne põhivara" kirjeldatud vara väärtuse testist.

## Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteering on maa või hoone, mida hoitakse kas renditulu teenimise või turuväärtuse tõusmise eesmärgil ning mida ei kasutata enda majandustegevuses. Kinnisvarainvesteering võetakse bilansis arvele algelt tema soetusmaksumuses, mis sisaldab ka soetamisega otseselt seonduvaid tehingutasusid. Kinnisvarainvesteeringu edasisel kajastamisel lähtutakse soetusmaksumuse meetodist, mis tähendab, et kinnisvarainvesteeringute kajastamisel rakendatakse samu arvestuspõhimõtteid, mida kasutatakse materiaalse põhivara arvestuses.

## Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid hinnangulise kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 2 000 eurost (kuni 31.12.2010 soetatud varad alates 1 917 eurost), välja arvatud maa, mis võetakse soetusmaksumuses arvele olenemata maksumusest.

Madalama soetusmaksumusega või lühema kasuliku elueaga varaobjektid kajastatakse varudes ja kantakse kasutusse võtmisel kuluks ning nende üle peetakse arvestust bilansiväliselt.



Arvelevõetud materiaalse põhivaraga seotud hilisemad väljaminekud (näiteks mõne varaobjekti teatud osade asendamine) lisatakse varade bilansilisele väärtusele siis, kui on täidetud järgmised kriteeriumid: (a) on tõenäoline, et Kaitseliit saab sellest tulevikus majanduslikku kasu ning (b) nende soetusmaksumus on võimalik usaldusväärselt mõõta. Asendatud osad kantakse bilansist välja. Kõik teised väljaminekud kajastatakse kuludena perioodil, mil vastavad kulutused tehti.

Materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest ning millest on maha arvatud maksud, lõivud. Kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumi norm määratakse igale põhivara grupile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast.

Kulumi normid aastas on materiaalse põhivara gruppidele järgmised:

Hooned	2-5%
Rajatised	2,5-10%
Masinad ja seadmed	10-20%
Arvutustehnika	33-50%
Sõidukid ja inventar	20%
Kaitseotstarbeline	10-20%

Maad ja kunstiväärtusi, mille väärtus aja jooksul ei vähene, ei amortiseerita.

Vara hakatakse amortiseerima alates selle kasutuselevõtmise kuust ning lõpetatakse selle täieliku amortiseerumise või kasutusest eemaldamise kuule eelneval kuul. Kui 100%-liselt amortiseerunud vara on veel kasutuses, kajastatakse nii soetusmaksumus kui ka kogunenud kulumit bilansis seni, kuni vara on lõplikult kasutusest eemaldatud. Kui ilmneb, et vara tegelik kasulik tööiga on oluliselt erinev esialgselt hinnatust, muudetakse amortisatsiooniperioodi.

Materiaalse põhivara amortisatsioonimeetodid, -normid ja lõppväärtused vaadatakse üle vähemalt iga majandusaasta lõpul ja kui uued hinnangud erinevad eelnevatest, kajastatakse muutused raamatupidamislike hinnangute muutustena, st edasiulatuvalt.

Põhivara ümberhindlusena võetakse olenemata tähtajast arvele peremehetuks tunnistatud vara ja maakatastrisse kantud maad, mida ei ole ükski avaliku sektori üksus varem bilansis arvele võtnud. Maa hinnatakse ümber kehtiva maa maksustamishinna järgi. Juhul kui ümberhindluse tagajärjel vara bilansiline maksumus suureneb, kajastatakse vahet uue ja vana bilansilise maksumuse vahel netovaras kirjel „Põhivara ümberhindluse tulem”. Eelmiste perioodide aruandeaasta tulemi muutust põhivara ümberhindluse tagajärjel kajastatakse netovara muutuste aruandes eraldi kirjel.

Juhul kui teatud materiaalse põhivara kaetav väärtus on langenud alla tema bilansilise väärtuse, hinnatakse see vara alla kuni kaetava väärtuseni, milleks on kas sellest varast tulevikus saadavate rahavoogude nüüdisväärtus või selle vara neto müügihind, olenevalt kumb on kõrgem. Vara neto müügihinna määramisel kasutatakse vajadusel ettevõtteväliste ekspertide abi. Allahindlus kajastatakse aruandeperioodi kuluna tulemiaruanDES real “põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus”.

Avalikust sektorist saadud vara kajastatakse vastavalt vara väärtusele põhi- või väheväärtusliku varana jääkmaksumuses.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamisel või siis, kui Kaitseliit ei eelda selle vara kasutamist või müügist enam majandusliku kasu saamist. Materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse selle perioodi, millal kajastamine lõpetati, tulemiaruanDES.



## Immateriaalne põhivara

Immateriaalse põhivarana kajastatakse füüsilise substantsita vara, kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 2 000 eurot (kuni 31.12.2010 soetatud vara alates 1 917 eurot).

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Edaspidi kajastatakse immateriaalset põhivara bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit.

Amortisatsioonimäär on immateriaalsele põhivarale 30% (arvutitarkvara litsentsid).

Muutused eeldatavas kasulikus elueas või vara tulevase majandusliku kasu ajalisel struktuuril kajastatakse vastavalt kui muutusi amortisatsiooniperioodis ja -meetodis ehk kui muutust raamatupidamislikes hinnangutes.

## Finantskohustused

Finantskohustused võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on finantskohustuse eest saadud tasu õiglane väärtus. Edaspidi kajastatakse finantskohustusi nende korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivset intressimäära. Tehingukulud võetakse arvesse efektiivse intressimäära arvutamisel ning kantakse kuludesse finantskohustuse eluea jooksul.

Finantskohustustega kaasnev intressikulu kajastatakse tulemiaruaande real "Finantstulud ja -kulud", v.a need intressikulud, mis on seotud omatarbeks ehitatava materiaalse põhivara finantseerimisega (alates ehitustegevuse algusest kuni valmis vara vastuvõtmiseni).

## Rendiarvestus

Kapitalirendina kajastatakse selliseid renditehinguid (sh hoonestusõiguse leping maa rendi osas), mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kõiki ülejäänud renditehinguid kajastatakse kasutusrendina.

Kapitalirendi tingimustel soetatud vara kajastatakse rentniku bilansis miinimumrendimaksete nüüdisväärtuses, juhul kui viimane on madalam. Kapitalirendi tingimustel soetatud varade amortisatsiooniperioodiks on vara kasulik tööiga või rendiperiood, olenevalt sellest, mis on lühem.

Kapitalirendi tingimustel müüdüd vara kajastatakse rendileandja bilansis nõudena kapitalirenti tehtud netoinvesteeringu summas. Rendimaksud jagatakse finantskuluks/-tuluks ja rendikohustuse/-nõude tasumiseks selliselt, et intressimäär oleks igal ajahetkel sama.

Kasutusrendi puhul kajastab renditavat vara oma bilansis rendileandja. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt rendileandja poolt tuluna ning rentniku poolt kuluna.



## **Sihtfinantseerimine**

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt antud ja teatud tingimustega seotud toetusi. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna või kuluna enne, kui toetuse saaja on teinud kulutused, milleks sihtfinantseerimine oli ette nähtud ning eksisteerib piisav kindlus, et sihtfinantseerimine leiab aset.

Saadud sihtfinantseerimise kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, mille järgi kajastatakse nii saadud sihtfinantseerimist kui ka selle arvel tehtud kulusid või põhivara soetust mõlemaid eraldi. Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist ning tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega.

Sihtfinantseerimise korral põhivara soetamiseks võetakse vara bilansis arvele tema soetusmaksumuses, saadud sihtfinantseerimine aga kajastatakse samal ajal tuluna.

## **Netovara**

Kapitalina on kajastatud enne Kaitseliidu seaduse jõustumist Kaitseliidu omandis olnud varasid. Akumuleeritud ülejääk sisaldab eelmiste perioodide ja aruandeperioodi tulemit, ümberhinnatud põhivara uut soetusmaksumust ja sihtfinantseerimise arvestuspõhimõtete muutuse tulemit.

## **Bilansipäevajärgsed sündmused**

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmsid bilansipäeva ja aruande koostamispäeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud.

## **Arvestuspõhimõtete muutmine**

2012. aastal muudeti põhivara soetamiseks saadud sihtfinantseerimise arvestuspõhimõtet. Varasematel aastatel kajastati saadud sihtfinantseerimist põhivara soetuseks bilansis kohustusena, amortiseerides seda tuluks soetatud põhivara hinnangulise kasuliku eluea jooksul. Arvestades riigi raamatupidamise üldeeskirjas tehtud muudatust, kajastatakse alates 2012. aastast sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks põhivara soetamise perioodi tuluna.

## **Esitlusviisi muutmine**

Käesolevas aastaaruandes muudeti rahavoogude aruande kirjete jaotust. Põhivara soetusele lisanduv käibemaksukulu on lisatud põhivara soetusele (võrreldaval perioodil on sellega seoses tõstetud 377 tuhat eurot põhitegevuse rahavoogudest investeerimistegevuse rahavoogudesse). Põhivara soetuseks saadud sihtfinantseerimisele on lisatud ka see osa sihtfinantseerimisest, mille arvel kaeti vastav käibemaksukulu (võrreldaval perioodil 377 tuhat eurot) ning põhivara soetuseks saadud sihtfinantseerimine on loetud kogumalus rahavooks investeerimistegevusest.



## Lisa 2 Müügitulu

Kaitseliidu müügitulu jaguneb geograafiliste alade ja tegevusalade lõikes järgmiselt:

tuhandetes eurodes, aasta kohta

<b>Geograafilised piirkonnad</b>	<b>2012</b>	<b>2011</b>
Eesti	277	351
Belgia	98	98
<b>Kokku</b>	<b>375</b>	<b>449</b>

  

<b>Tegevusalad</b>	<b>2012</b>	<b>2011</b>
Üür ja rent	165	143
sh hoonestusõiguse seadmine	12	9
Muu toodete ja teenuste müük	210	306
sh valveteenused	98	98
väljaõppeteenused	56	49
trükiste ja reklaami müük	4	5
<b>Kokku</b>	<b>375</b>	<b>449</b>

## Lisa 3 Saadud toetused ja muud tulud

### Saadud toetused

tuhandetes eurodes, aasta kohta

	<b>2012</b>	<b>2011</b>
Eraldised riigieelarvest	23748	23 579
Kodumaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	21	20
Välismaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	10	8
Saadud varad Kaitseväge asutustelt	105	705
Saadud liikmemaksud	72	41
Muud toetused ja annetused	15	7
<b>Saadud toetused kokku</b>	<b>23 971</b>	<b>24 360</b>

### Muud tulud

tuhandetes eurodes, aasta kohta

	<b>2012</b>	<b>2011</b>
Kindlustushüvitised	0	14
Muud kahjuhüvitised	1	2
Tulud vara müügist	0	90
<b>Muud tulud kokku</b>	<b>1</b>	<b>106</b>



## Lisa 4 Tegevuskulud

### Antud toetused

2012. aastal eraldati MTÜ-dele toetuseks 5 tuhat eurot ja vastavalt väljaõppeürituste läbiviimise lepingutele 27 tuhat eurot (2011. a 40 tuhat eurot).

2012. aastal tagastati kaitseotstarbelise vara moderniseerimise käigus kasutuselolev vara jääkmaksumusega 1 tuhat eurot.

tuhandetes eurodes, aasta kohta

	<b>2012</b>	<b>2011</b>
<b>Tööjõukulud kokku</b>	<b>13 582</b>	<b>12 004</b>
Töötasu	10 014	8 868
Erisoodustused	76	53
Maksukulud	3 492	3 083
<b>Majandamiskulud kokku</b>	<b>6 197</b>	<b>5 926</b>
Administreerimiskulud	436	430
Lähetuskulud	127	90
Koolituskulud	68	95
Kinnistute, hoonete majandamiskulud	1 263	1 068
Sõidukite majandamiskulud	1 432	1 109
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	502	1 042
Inventari majandamiskulud	331	334
Toiduained ja toitlustusteenused	500	475
Õppevahendite ja koolituse kulud	853	778
Kaitseotstarbelise varustuse ja materjalikulud	343	326
Eri- ja vormiriietuse kulud	114	77
Muud majandamiskulud	228	102
<b>Muud kulud kokku</b>	<b>1 480</b>	<b>2 034</b>
Maksud, lõivud, trahvid	1 474	2 034
sh käibemaks	1 413	1 995
muud maksud ja lõivud	61	39
Muud tegevuskulud	6	0
sh ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	6	0

Kaitseliidu keskmine koosseisuline töötajate arv 2012. aastal oli 975 (2011. a 975).

Kaitseliidu koosseisulistele töötajatele maksti töötasu 9 529 tuhat eurot (2011. a 8 464 tuhat eurot). Keskmine kuutöötasu 2012. a oli 814 eurot (2011.a 723 eurot).



## Lisa 5 Finantstulud ja -kulud

tuhandetes eurodes, aasta kohta

	<b>2012</b>	<b>2011</b>
Tulu hoiustelt	18	35
Tulem osalusest sihtasutuses	0	543
<b>Finantstulud ja -kulud kokku</b>	<b>18</b>	<b>578</b>

Kirje „Tulem osalusest sihtasutuses“ kajastab Kaitseliidu Kinnisvara Sihtasutuses osaluse likvideerimise kasumit.

Kaitseliidu Kinnisvara Sihtasutus registreeriti Äriregistris 16.08.2004. aastal. Vastavalt Kaitseliidu Kinnisvara SA põhikirja punktile 7.3. (kinnitatud Kaitseliidu keskjuhatuse 04.06.2004 otsusega nr 8) läheb pärast võlausaldajate nõuete rahuldamist ning selleks vajaliku raha deponeerimist sihtasutuse allesjäänud vara üle Kaitseliidu omandisse.

Kaitseliidu Kinnisvara SA kustutati Äriregistrist 08.12.2011. aastal.

2011. a jooksul võõrandas Kaitseliidu Kinnisvara SA Kaitseliidule ehitiste tasuta võõrandamise lepinguga 12 kinnistut summas 656 tuhat eurot, sealhulgas kaks kinnistut hüpoteegikohustusega 113 tuhat eurot.

## Lisa 6 Nõuded ostjate vastu

tuhandetes eurodes, seisuga 31. detsember

	<b>2012</b>	<b>2011</b>
Ostjatelt laekumata arved	35	22
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	-11	-5
<b>Nõuded ostjate vastu kokku</b>	<b>24</b>	<b>17</b>
	<b>2012</b>	<b>2011</b>
<b>Ebatõenäoliselt laekuvad arved perioodi alguses</b>	<b>-5</b>	<b>-10</b>
Ebatõenäoliselt laekuvaks tunnistatud nõuded	-6	0
Lootusetuks tunnistatud nõuded	0	5
<b>Ebatõenäoliselt laekuvad arved perioodi lõpuks</b>	<b>-11</b>	<b>-5</b>

## Lisa 7 Ettemaksed ja muud nõuded

tuhandetes eurodes, seisuga 31. detsember

	<b>2012</b>	<b>2011</b>
Nõuded toetuste eest	0	8
Nõuded töövõtjate vastu	2	2
Muud ettemaksed ja nõuded	0	4
<b>Ettemaksed ja muud nõuded kokku</b>	<b>2</b>	<b>14</b>

Kirje „Nõuded töövõtjate vastu“ kajastab kinnipidamisi töötasust telefoni- ja toitlustuskulude eest.

Kirje „Nõuded toetuste eest“ kajastab PRIA poolt määratud pindalatoetust.



Kirje „Muud ettemaksud ja nõuded” kajastab kohtuotsustega määratud kahju hüvitamise nõudeid kahe eraisiku vastu summas 1 tuhat eurot ja 2012. aastal tagastatavat sihtfinantseerimist tegevuskuludeks summas 3 tuhat eurot.

## Lisa 8 Varud

tuhandetes eurodes, seisuga 31. detsember

	2012	2011
Tooraine ja materjal	33	34
<b>Varud kokku</b>	<b>33</b>	<b>34</b>

## Lisa 9 Kinnisvarainvesteeringud

tuhandetes eurodes, aasta kohta

	Maa	Ehitised	Kokku
<b>31.12.2010</b>			
Soetusmaksumus	212	127	339
Amortisatsioonikulu	0	-40	-40
Jääkmaksumus	212	87	299
Ümberklassifitseerimine materiaalsest põhivarast			
Soetusmaksumus	1	48	49
Amortisatsioonikulu	0	-1	-1
Jääkmaksumus	1	47	48
Saadud varad			
Soetusmaksumus	48	299	347
Müük			
Soetusmaksumus	-2	-36	-38
Amortisatsioonikulu	0	11	11
Kogunenud kulum	0	-12	-12
<b>31.12.2011</b>			
Soetusmaksumus	259	438	697
Amortisatsioonikulu	0	-42	-42
Jääkmaksumus	259	396	655
Ümberklassifitseerimine materiaalsest põhivarast			
Soetusmaksumus	2	5	7
Jääkmaksumus	2	5	7
Kogunenud kulum	0	-18	-18
<b>31.12.2012</b>			
Soetusmaksumus	261	443	704
Amortisatsioonikulu	0	-60	-60
Jääkmaksumus	261	383	644





	2012	2011
Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu	61	53
Kinnisvarainvesteeringute otsesed haldamiskulud	3	3

Kinnisvarainvesteeringuna on kajastatud hoonestusõiguse seadmise lepingute alusel viis objekti (123 tuhat eurot), maa ja hoonete osad 484 tuhat eurot (2011. a 497 tuhat eurot), mida renditakse välja avalikku sektorisse mittekuuluvatele üksustele, ning maad ja hoonete osad, mida ei kasutata, vaid hoitakse turuväärtuse tõusmise eesmärgil 37 tuhat eurot (2011.a 35 tuhat eurot).

2012. aastal saadi kinnisvarainvesteeringutelt hoonestusõiguse tulu 12 tuhat eurot (2011. a 9 tuhat eurot) ja renditulu 49 tuhat eurot (2011. a 44 tuhat eurot).

2011. aastal müüdi Viljandimaal üks kinnistu ja Tallinnas üks eluruum. 2012. aastal kinnisvarainvesteeringute müügitehinguid ei toimunud.

## Lisa 10 Materiaalne põhivara

tuhandetes eurodes

	Maa	Hooned ja rajatised	Kaitseotstarbeline põhivara	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata tööd ja ettemakset	Kokku
<b>Jääkväärtus 31.12.2010. a</b>	<b>1 114</b>	<b>12 121</b>	<b>1 760</b>	<b>1 049</b>	<b>247</b>	<b>1 043</b>	<b>17 334</b>
Soetused ja parendused	0	1 154	0	521	69	3 312	<b>5 056</b>
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	186	448	0	0	0	71	<b>705</b>
Saadud mitterahalised sissemaksed	145	164	0	0	0	0	<b>309</b>
Kulum ja allahindlus	0	-652	-319	-374	-86	0	<b>-1 431</b>
Mahakandmine jääkväärtuses	0	-1	-1	0	0	0	<b>-2</b>
Üle viidud kinnisvarainvesteeringutesse	-1	-47	0	0	0	0	<b>-48</b>
Ümberklassifitseerimine	0	521	0	0	9	-530	<b>0</b>
<b>Jääkväärtus 31.12.2011. a</b>	<b>1 444</b>	<b>13 708</b>	<b>1 440</b>	<b>1 196</b>	<b>239</b>	<b>3 896</b>	<b>21 923</b>
Soetused ja parendused	0	1208	0	314	34	353	<b>1909</b>
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	7	0	26	0	72	0	<b>105</b>
Kulum ja allahindlus	0	-822	-310	-433	-97	0	<b>-1662</b>
Üle viidud kinnisvarainvesteeringutesse	-2	-5	0	0	0	0	<b>-7</b>
Üle antud mitterahaline sihtfinantseerimine jääkväärtuses	0	0	-1	0	0	0	<b>-1</b>
Ümberklassifitseerimine	0	3 330	0	97	107	-3 534	<b>0</b>



	Maa	Hooned ja rajatised	Kaitseotstarbeline põhivara	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata tööd ja ettemaksetes	Kokku
<b>Jääkväärtus 31.12.2012. a</b>	<b>1 449</b>	<b>17 419</b>	<b>1 155</b>	<b>1 174</b>	<b>355</b>	<b>715</b>	<b>22 267</b>
Seisuga 31.12.2010. a							
Soetusmaksumus	1 114	16 275	2 935	2 497	602	1 043	24 466
Kogunenud kulum	0	-4 154	-1 175	-1 448	-355	0	-7 132
Seisuga 31.12.2011. a							
Soetusmaksumus	1 444	18 513	2 925	2 979	672	3 896	30 429
Kogunenud kulum	0	-4 805	-1 485	-1 783	-433	0	-8 506
Seisuga 31.12.2012. a							
Soetusmaksumus	1 449	23 046	2 909	3 375	865	715	32 359
Kogunenud kulum	0	-5 627	-1 754	-2 201	-510	0	-10 092

Vastavalt rahandusministri 28. detsembri 2009. a määruse nr 71 § 58 lõikele 6 [RTL 2010, 2, 24 – jõust. 11.01.2010] on mindud alates 01.01.2010. a Riigi raamatupidamise üldeeskirjas üle uutele arvestuspõhimõtetele. Tulenevalt määrusest kanti Kaitseliidus 2010. aasta jooksul alla 1 917,35 euro (30 000 krooni) soetusmaksumusega materiaalne ja immateriaalne põhivara bilansist välja, kajastades jääkväärtus amortisatsioonikuluna ning põhivara nimekirjas olnud varade osas, mida kasutatakse, peetakse bilansivälisest arvestust.

2012. aastal kanti maha põhivara soetusmaksumusega 36 tuhat eurot ja akumulieeritud kulumiga 36 tuhat eurot (2011. a 58 tuhat eurot ja akumulieeritud kulumiga 56 tuhat eurot).

Lõpetamata tööde ja ettemaksetena kajastatakse renoveerimisel olevate hoonete ja rajatiste parendused.

## Lisa 11 Immateriaalne põhivara

tuhandetes eurodes

	<b>Kokku</b>
<b>Jääkmaksumus seisuga 31.12.2010. a</b>	<b>0</b>
Soetused ja parendused	58
Amortisatsioonikulu	-1
<b>Jääkmaksumus seisuga 31.12.2011. a</b>	<b>57</b>
Amortisatsioonikulu	-18
<b>Jääkmaksumus seisuga 31.12.2012. a</b>	<b>39</b>



Soetusmaksumus 31.12.2010	10
Kogunenud kulum 31.12.2010	-10
Soetusmaksumus 31.12.2011	68
Kogunenud kulum 31.12.2011	-11
Soetusmaksumus 31.12.2012	68
Kogunenud kulum 31.12.2012	-29

Immateriaalse põhivarana on kajastatud arvutiprogrammide litsentsid.

## Lisa 12 Võlad hankijatele

tuhandetes eurodes, seisuga 31. detsember

	2012	2011
Võlad hankijatele toodete ja teenuste eest	305	247
Võlad hankijatele põhivara eest	22	637
<b>Võlad hankijatele kokku</b>	<b>327</b>	<b>884</b>

Kirjel „Võlad hankijatele“ kajastuvad lühiajalised kohustused toodete ja teenuste eest hankijatele ja lepingulised maksed.

## Lisa 13 Võlad töövõtjatele

tuhandetes eurodes, seisuga 31. detsember

	2012	2011
Puhkusetasude kohustus	251	297
Muud võlad töövõtjatele	5	6
<b>Võlad töövõtjatele kokku</b>	<b>256</b>	<b>303</b>

## Lisa 14 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

tuhandetes eurodes, seisuga 31. detsember

	31.12.2012		31.12.2011	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	0	1	0	2
Sotsiaalmaks	0	4	0	0
Tulumaks	0	3	0	0
<b>Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad</b>	<b>0</b>	<b>8</b>	<b>0</b>	<b>2</b>



## Lisa 15 Saadud ettemaksed ja muud kohustused

tuhandetes eurodes, seisuga 31. detsember

	<b>2012</b>	<b>2011</b>
Järgmise perioodi tulu hoonestusõigusest	4	4
Sihtfinantseerimise kohustus	2697	814
Muud kohustused	49	5
<b>Saadud ettemaksed kokku</b>	<b>2750</b>	<b>823</b>

Sihtfinantseerimise kohustusena kajastatakse riigieelarveliste eraldiste kasutamata jääki vastavalt Kaitseministeeriumiga sõlmitud eraldiste lepingule 2 697 tuhat eurot (2011. a 814 tuhat eurot).

Kirje „Muud kohustused“ kajastab tagatistasusid.

## Lisa 16 Pikaajalised kohustused

tuhandetes eurodes, seisuga 31. detsember

	<b>2012</b>	<b>2011</b>
Kohustused ostetud põhivara eest	69	84
Muud pikaajalised võlad	213	217
<b>Pikaajalised kohustused kokku</b>	<b>282</b>	<b>301</b>

Kirje „Kohustused ostetud põhivara eest“ kajastab järelmaksu kahe kinnistu moodustamisel ostueesõigusega ehitiste juurde teenindusmaa erastamisel. Kinnistud on koormatud hüpoteegiga kuni 2018. aastani Eesti Vabariigi kasuks.

Kirje „Muud pikaajalised võlad“ kajastab 3 objekti hoonestusõiguse tasu, vastavalt "Hoonestusõiguse ja ostueesõiguse seadmise lepingutele".

## Lisa 17 Kasutusrendid

tuhandetes eurodes, aasta kohta

### Kaitseliit kui rendileandja

	<b>2012</b>	<b>2011</b>
Kasutusrenditulu	111	98
Järgmiste perioodide renditulu mittekatkestatavatest rendilepingutest	57	52
	<b>31.12.2012</b>	<b>31.12.2011</b>
12 kuu jooksul	57	52
Rendile antud varade bilansiline jääkmaksumus	869	895



	Kinnisvara- investeeringud	Muud varad	Kokku
Seisuga 31.12.2012	607	262	869
Seisuga 31.12.2011	620	275	895

Kinnisvarainvesteeringuna on kajastatud hoonestusõiguse seadmise lepingute alusel viis objekti (123 tuhat eurot), maa ja hoonete osad 484 tuhat eurot (2011. a 497 tuhat eurot), mida renditakse välja avalikku sektorisse mittekuuluvatele üksustele. Muude varade all kajastatakse materiaalsed põhivara, mida kasutatakse enda põhitegevuse tarbeks, kuid on ka lühiajaliselt antud kasutusrendile (lasketiirud, lennurajad, saalid jms).

### Kaitseliit kui rentnik

	2012	2011
Kasutusrendikulu	263	251
Järgmiste perioodide rendikulu mittekatkestatavatest rendilepingutest	300	432
	31.12.2012	31.12.2011
12 kuu jooksul	188	215
1-5 aasta jooksul	112	217

2012.a oli sõidukite kasutusrendilepingutest tulenev rendikulu kokku 189 tuhat eurot (2011. a 197 tuhat eurot) ja ruumide kasutusrendilepingutest tulenev rendikulu kokku 74 tuhat eurot (2011. a 54 tuhat eurot).

## Lisa 18 Seotud osapooled

2012. aastal ei ole Kaitseliidu keskorganite keskkogu, keskjuhatuse ja keskrevisjonikomisjoni liikmed saanud töötasu seoses kuulumisega keskorganitesse ning ei ole tehtud tehinguid. Bilansikuupäeva seisuga puuduvad nõuded, kohustused ja lepingulised suhted seotud osapooltega.

### Arvestatud tasud

tuhandetes eurodes, aasta kohta

	2012	2011
Kaitseliidu tegevjuhtkond (ülem, struktuuriüksuste juhid) töötasu	441	373
Keskorganite liikmed		10
sh käsunduslepingutasu	0	7
kulude kompenseerimine	5	3



**KESKJUHATUSE ALLKIRJAD 2012. MAJANDUSAASTA ARUANDELE**

Käesolevaga kinnitame Kaitseliidu 2012. aasta majandusaasta aruandes esitatud andmete õigsust:

Brigaadikindral Meelis Kiili juhatuse esimees /allkirjastatud digitaalselt/

Kolonel Kajari Klettenberg juhatuse liige /allkirjastatud digitaalselt/

Riho Illak juhatuse liige /allkirjastatud digitaalselt/

Toomas Peek juhatuse liige /allkirjastatud digitaalselt/

Helir-Valdor Seeder juhatuse liige /allkirjastatud digitaalselt/





## SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

**KPMG Baltics OÜ**  
Narva mnt 5  
Tallinn 10117  
Estonia

Telephone +372 6 268 700  
Fax +372 6 268 777  
Internet [www.kpmg.ee](http://www.kpmg.ee)

## SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

### *Kaitseliidu keskkogule*

Oleme auditeerinud Kaitseliidu raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2012, tulemiaruanne, netovara muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid. Auditeeritud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud lehekülgedel 11 kuni 29.

### **Juhtkonna kohustus raamatupidamise aastaaruande osas**

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga ning sellise sisekontrolli eest, mida juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

### **Vandeauditori kohustus**

Meie kohustuseks on avaldada oma auditi põhjal arvamust selle raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime oma auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (Eesti). Nende standardite kohaselt on nõutav, et oleme kooskõlas eetikanõuetega ning planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindluse selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne on olulise väärkajastamiseta.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnäitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali hankimiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Valitud protseduurid sõltuvad vandeauditori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Nende riskihinnangute tegemisel võtab vandeauditiitor arvesse sisekontrolli, mis on relevantne majandusüksuse raamatupidamise aastaaruande koostamisel ja õiglasel kajastamisel, kavandamaks antud tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamise eesmärgil majandusüksuse sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab samuti juhtkonna poolt kasutatud arvestuspoliitikate asjakohasuse ja tehtud arvestushinnangute põhjendatuse ning ka raamatupidamise aastaaruande üldise esitusviisi hindamist.

Usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie auditiarvamusele.

### **Arvamus**

Meie arvates kajastab ülalmainitud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt Kaitseliidu finantsseisundit seisuga 31. detsember 2012 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

Tallinn, 19. aprill 2013

*/digitaalselt allkirjastatud/*

Indrek Alliksaar  
Vandeauditori number 446

KPMG Baltics OÜ  
Audiitorettevõtja tegevusluba nr 17.  
Narva mnt. 5, Tallinn 10117

KPMG Baltics OÜ, an Estonian limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. Reg no 10096082





## TEGEVUSALADE LOETELU

tuhandetes eurodes, aasta kohta

<b>EMTAK kood</b>	<b>Tegevusala</b>	<b>2012</b>	<b>2011</b>
<b>Aruandeperioodi 01.01.-31.12.2012 tegevusalad</b>			
84249	Muud avaliku julgeoleku ja korrakaitsega seotud tegevused	98	98
68201	Enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus	199	273
85599	Muu mujal liigitamata koolitus	56	49
58141	Ajakirjade jm perioodika kirjastamine	4	5
84119	Mujal liigitamata riigi haldustegevus	18	24
<b>Kokku tegevusalad</b>		<b>375</b>	<b>449</b>
<b>Kavandatavad tegevusalad aruandeperioodiks 01.01.-31.12.2013</b>			
84249	Muud avaliku julgeoleku ja korrakaitsega seotud tegevused		
68201	Enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus		
85599	Muu mujal liigitamata koolitus		
58141	Ajakirjade jm perioodika kirjastamine		

